

виявити механізми конструювання смислів і визначити роль мови як інструменту глобальної комунікації.

Перспективи подальших досліджень полягають у поглибленому аналізі взаємодії медіадискурсу з новими цифровими платформами, а також у вивченні перекладацьких практик у контексті гібридних форм комунікації, що виникають унаслідок розвитку глобальних медіа.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голіяд Н. І Роль перекладу в міжкультурному та політичному діалозі. *Modern Philology*. 2025. № 3. С. 34–39.
2. Добросклонська Т. Г. Медіалінгвістика: системний підхід до вивчення мови ЗМІ. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2014. 312 с.
3. Коритнік Д. Ю., Баранова С. В. Медіадискурс як різнопланове явище сучасних медіадосліджень. *Нова філологія*. 2020. № 80. С. 266–271.
4. Рябокінь Н. О., Капіталова Т. І. Медійний дискурс як сфера суспільної комунікації. *Нова філологія*. 2022. № 86. С. 145–150.
5. Свідер І. Основні особливості сучасного медіадискурсу. *Актуальні проблеми філології*. 2024. № 12. С. 78–82.
6. Сизонов Д. Ю. Медіатекст та медіадискурс у сучасному медійному просторі. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2013. 256 с.

Образцова Т. В.

*Київський національний лінгвістичний університет
(Київ, Україна)*

ПРОБЛЕМИ ВІДТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ТОПОНІМІВ АРАБСЬКОЮ МОВОЮ В КАРТОГРАФІЧНИХ СЕРВІСАХ GOOGLE

Картографічні сервіси, зокрема Google Maps, протягом останніх десятиліть стали невід'ємною частиною цифрової інфраструктури та повсякденного життя користувачів. Вони широко застосовуються для навігації, планування маршрутів і отримання інформації про географічні об'єкти, а їх глобальне охоплення формує уявлення про топоніміку різних країн. За даними компанії Google, щомісячна аудиторія сервісу перевищує 2 мільярди користувачів (Google, 2025), що підкреслює значення точності відображення географічних назв.

Функціонал сервісу передбачає можливість зміни мови інтерфейсу, унаслідок чого географічні назви відображаються відповідно до обраної мовної локалізації (Google Maps Help). Така адаптація базується на перекладі або транслітерації топонімів, що вимагає дотримання чітких лінгвістичних і нормативних стандартів.

Водночас аналіз відтворення українських географічних назв арабською мовою демонструє системні проблеми, які суперечать як національним, так і міжнародним підходам до стандартизації топонімів. Однією з ключових проблем є відсутність уніфікованої системи транслітерації. В українському законодавстві принципи передачі власних назв регламентуються, зокрема, Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», який передбачає використання норм української мови при передачі географічних назв (Закон України, 2019). Попри це, на практиці спостерігається варіативність передачі одних і тих самих літер: تشيرنيهيف (Чернігів), اوشاكوف (Очаків), تولكين (Тульчин); أوبوكيف (Обухів), أوريخوف (Оріхів); لوبني (Лубни), أوفراتش (Овруч); كراسنوجوروفكا (Красногорівка), فولهيهيرسك (Вуглегірськ); زوفكفا (Жовква), زابوريزهزها (Запоріжжя). Така неуніфікованість суперечить вимогам стандартизації.

Іншою суттєвою проблемою є транслітерація українських топонімів через російськомовні відповідники, що не відповідає принципу передачі назв із мови-джерела. Це проявляється у формах تشيرنوبل (Чорнобиль), أبوستولوفو (Апостолове), نيكولسكي (Микільське), بارفينكوفو (Барвінкове), سلافيانسك (Слов'янськ). Така практика суперечить сучасній державній політиці у сфері топоніміки, яка спрямована на усунення посередницьких форм і відновлення автентичних назв (Закон України, 2023).

Окрему проблему становить використання застарілих назв населених пунктів, які були змінені в межах деколонізаційної політики. Приклади فولودارسك- (Хорошів), فاتوتين (Багачеве), تورز (Чистякове), تسيرويينسك (Олешки) свідчать

про відсутність актуалізації даних. Водночас нормативна база України передбачає системне оновлення та стандартизацію географічних назв, зокрема через ведення відповідних реєстрів (Кабінет Міністрів України, 2023).

Значну частину недоліків становлять орфографічні та технічні помилки: سوزسنگا (Соснівка), کامیرانکا (Кам'янка), نوفومیرورود (Новомиргород), مارانیتس (Марганець), بیلا تسرکفا (Біла Церква), ریفن (Рівне), لافیف (Львів), لیدیژهین (Ладизин). Такі помилки можуть бути наслідком автоматизованої обробки даних без належної лінгвістичної перевірки.

Додатково фіксується неправильний поділ складних топонімів, наприклад فیرکن اودنیبروفسکی (Верхньодніпровськ), що свідчить про некоректну сегментацію назв. У деяких випадках поєднуються кілька типів помилок одночасно: زهورود (Ужгород), یوزهنو (Південне), کمیанітскай (Хмельницький), دروزکوفکا (Дружківка), що призводить до суттєвого спотворення назв.

Аналіз виявлених помилок узгоджується з результатами міжнародних наукових досліджень, у яких підкреслюється, що онлайн-картографічні сервіси нерідко містять некоректні географічні назви через автоматичну обробку даних, використання неперевірених джерел і відсутність взаємодії з національними інституціями стандартизації (Gercsak & Mikesy, 2017, pp. 154–155).

Також у наукових дослідженнях наголошується, що поширення помилкових топонімів у популярних цифрових сервісах становить не лише лінгвістичну, але й культурну та інформаційну загрозу, оскільки такі назви функціонують поряд із достовірними даними та сприймаються користувачами як авторитетні (Gercsak & Mikesy, 2017, p. 159). У зв'язку з цим підкреслюється необхідність налагодження системної співпраці між розробниками картографічних платформ і національними органами, відповідальними за стандартизацію географічних назв (Gercsak & Mikesy, 2017).

З огляду на міжнародний контекст, стандартизація географічних назв є предметом діяльності United Nations Group of Experts on Geographical Names, яка

рекомендує використовувати національні стандартизовані форми назв (ендоніми) та забезпечувати їх уніфікацію через державні реєстри (UNGEGN, 2025). Україна бере участь у цих процесах, зокрема через впровадження державної системи обліку географічних назв і їх стандартизації (Кабінет Міністрів України, 2023).

Таким чином, виявлені проблеми відтворення українських топонімів арабською мовою суперечать як національному законодавству України, так і міжнародним рекомендаціям. Вони демонструють відсутність належної інтеграції офіційних стандартів у глобальні картографічні сервіси. З огляду на це, необхідним є посилення співпраці між державними інституціями, міжнародними організаціями та розробниками цифрових платформ, впровадження уніфікованих стандартів транслітерації зокрема для мов, що використовують відмінні від латиниці системи письма, регулярне оновлення баз даних із урахуванням офіційних змін, а також удосконалення алгоритмів автоматичного відтворення назв із залученням фахівців у галузі лінгвістики та картографії. Це дозволить забезпечити більш точне і коректне представлення українських географічних назв у глобальних цифрових сервісах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Gercsak, G., & Mikesy, G. (2017). Does Google serve as a model for using place names? *Acta geographica Slovenica*, 57. <https://doi.org/10.3986/AGS.4668>
2. Google. (2025). 20 years of Google Maps: 20 features. <https://blog.google/products-and-platforms/products/maps/20-years-google-maps-20-features/>
3. Google Maps Help. (n.d.). Change language settings. <https://support.google.com/maps/answer/63471>
4. United Nations Group of Experts on Geographical Names (UNGEGN). (2025). <https://unstats.un.org/unsd/ungegn/>
5. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». (2019). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>
6. Закон України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики...». (2023). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3005-20>
7. Постанова Кабінету Міністрів України № 801. (2023). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/801-2023-%D0%BF>